

Cinc anys de ràtios: l'empresa que creixia i s'anava enfonsant

Anàlisi d'una sèrie temporal d'estats financers: calcular cinc ràtios any rere any, representar-los en un mateix gràfic i explicar com una empresa pot augmentar les seues vendes un 50 % mentres el seu benefici cau dos terços i la seua liquiditat desapareix.

DURADA

55 min · 1 sessió

AGRUPAMENT

parelles

UNITAT 11

Anàlisi i interpretació dels estats financers

MATERIALS

- Calculadora o full de càlcul
- Paper mil · limetrat o ferramenta de gràfics
- Fitxa impresa amb la sèrie

ENCAIX CURRICULAR · Sabers D.3, D.4, D.5, D.6 · Comp. específiques CE5 · Comp. clau STEM, CD, CE, CPSAA

Plantejament

Un ràtio aïllat no diu quasi res. Una empresa amb una liquiditat d'1,2 pot estar perfectament o estar a punt de caure: depèn de si l'any passat tenia 0,9 o tenia 1,8.

Per això l'anàlisi d'estats financers es fa **en sèrie**: els mateixos indicadors durant diversos exercicis, posats en un gràfic. Llavors apareixen les tendències, que és on està la informació.

El cas de hui és dels que més es repetixen a la realitat i menys es veuen vindre des de dins.

La sèrie

Dades de **Subministraments Ribera, S.L.**, en milers d'euros:

	2020	2021	2022	2023	2024
Vendes	1.200	1.350	1.500	1.650	1.800
Actiu corrent	420	470	540	610	700
Passiu corrent	300	360	450	560	700
Patrimoni net	500	520	540	555	560
Passiu total	500	590	700	840	1.000
Benefici net	60	55	48	35	20

Sèrie construïda per a esta fitxa amb l'evolució típica d'una pime que creix sense controlar el marge.

Objectius didàctics

- Calcular ràtios de liquiditat, endeutament i rendibilitat al llarg d'una sèrie.
- Representar diverses sèries de ràtios i llegir-ne les tendències.
- Distingir un problema de vendes d'un problema de marge i d'un d'estructura financera.

- Formular un diagnòstic i proposar mesures coherents amb ell.

Passos (sessió de 55 min)

- 1. Els cinc ràtios (20 min).** Calculeu per a cada any: liquiditat (AC/PC), fons de maniobra ($AC - PC$), endeutament ($\text{passiu total} / (PN + \text{passiu total})$), rendibilitat financera ($B^\circ \text{ net} / PN$) i marge sobre vendes ($B^\circ \text{ net} / \text{vendes}$).
- 2. El gràfic (15 min).** Representeu en un mateix gràfic les quatre sèries que van en percentatge o en tant per u. El fons de maniobra, en estar en euros, va a banda.
- 3. Tendències (8 min).** Per a cada ràtio, escriviu si millora, empitjora o es manté, i amb quina intensitat.
- 4. El diagnòstic (7 min).** En cinc línies: què li està passant a esta empresa. La paraula «vendes» no pot ser l'explicació, perquè les vendes pugen.
- 5. Les mesures (5 min).** Proposeu **tres mesures concretes**, ordenades per urgència.

Preguntes d'anàlisi

- Les vendes creixen un 50 % en cinc anys i el benefici cau un 67 %. On se'n van els diners? Mireu el marge abans de respondre.
- El 2024 el fons de maniobra és zero. Expliqueu amb paraules què significa això per al dia a dia de l'empresa.
- El patrimoni net a penes creix de 500 a 560 mentres el passiu es duplica. Què està finançant el creixement de l'actiu?
- Un banc mira estes cinc sèries abans de concedir un préstec. Quina li preocuparia més i per què?
- Què hauria passat si l'empresa haguera mantingut les vendes de 2020 i el marge del 5 %? Calculeu el benefici i compareu-lo amb els 20.000 € de 2024.

Criteris d'avaluació

CRITERI	DESCRIPCIÓ	PES
Càlcul	Els cinc ràtios correctes als cinc exercicis	35 %
Representació	Gràfic llegible, amb llegenda i escales adequades	20 %
Diagnòstic	Identifica el marge com a problema central, no les vendes	30 %
Mesures	Tres propostes concretes i coherents amb el diagnòstic	15 %

Variants i extensions

- **Amb suport:** donar calculats els ràtios de 2020 i 2024 i demanar només els tres anys intermedis i el diagnòstic.
- **Amb full de càlcul:** construir la taula amb fórmules i generar el gràfic automàticament. Deixa temps per a afegir un sisé ràtio.
- **Per a qui va sobrat:** calcular el període mitjà de cobrament suposant que els clients són dos terços de l'actiu corrent, i comprovar quants dies s'ha allargat en cinc anys. Ahí sol estar l'explicació completa.
- **De cara a la prova:** l'anàlisi de ràtios amb interpretació és una de les preguntes pràctiques de més pes. El que distingeix una resposta alta no és calcular bé, que es dona per fet, sinó escriure el diagnòstic en dues frases clares.

Solució orientativa

Per al professorat: passos de la resolució de l'exercici.

- 1. Liquiditat (AC/PC).** $1,40 \cdot 1,31 \cdot 1,20 \cdot 1,09 \cdot 1,00$. Cau tots els anys i el 2024 l'actiu corrent només iguala el passiu corrent: qualsevol retard en un cobrament deixa l'empresa sense poder pagar.
- 2. Fons de maniobra (AC – PC).** $120 \cdot 110 \cdot 90 \cdot 50 \cdot 0$ (milers €). El 2024 desapareix. És la mateixa informació que la liquiditat, però en euros, i sol impressionar més.
- 3. Endeutament (passiu / total).** $50,0 \% \cdot 53,2 \% \cdot 56,5 \% \cdot 60,2 \% \cdot 64,1 \%$. Cada any l'empresa depén més de tercers i menys dels seus propis recursos.
- 4. Rendibilitat financera (benefici net / patrimoni net).** $12,0 \% \cdot 10,6 \% \cdot 8,9 \% \cdot 6,3 \% \cdot 3,6 \%$. S'enfonsa tot i que el patrimoni net a penes creix: el que cau és el benefici.
- 5. Marge sobre vendes.** $5,0 \% \cdot 4,1 \% \cdot 3,2 \% \cdot 2,1 \% \cdot 1,1 \%$. Ací està la clau: l'empresa ven cada any més però guanya menys per cada euro venut.
- 6. El diagnòstic.** Vendes +50 % i benefici –67 %. És creixement comprat amb marge i amb deute: es creix abaixant preus o acceptant clients que paguen tard, es finança el circulat amb passiu a curt i arriba un moment en què el fons de maniobra s'esgota. Moltes empreses no fan fallida per vendre poc, sinó per créixer sense marge.

Material obert de profedeeconomia.es · Llicència Creative Commons BY-NC-SA · Currículum LOMLOE